

konularında uzman yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu ile birlikte mahallinde keşif de yapılarak, sözleşme dışı yapılan ilave ve yeni işlerin bedeli Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin maddeleri uyarınca sözleşme fiyatları ile, %10'u aşan imalâtın sözleşme ve işin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Kanunu'nun 410 ve devamı maddeleri gereğince iş sahibi yararına olması koşuluyla yapıldığı yıl mahalli piyasa rayiçleriyle bedelinin denetime elverişli ve

**gerekçeli olarak
bîlirkişilere hesaplattırılıp
yüklenicinin hakedişinin
bulunarak oluşacak sonuca
uygun bir karar verilmesinden
ibaret olmalıdır. Kararın
belirtilen sebeplerle
bozulması gerekmiştir**

1. Hukuk Dairesi

2013/2004 E. , 2014/1986 K.

.

“İçtihat Metni” Mahkemesi :Ankara 5. Asliye Hukuk Hakimliği
Tarihi :13.12.2012 Numarası :2011/30-2012/593 Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü: – K A R A R – Dava, sözleşme dışı yapılan imalatların bedelinin tahsili istemine ilişkin olup, mahkemenin; davacının ıslah istemini de dikkate alarak davanın kabulüne dair kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir. 1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davalı iş sahibinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir. 2- Davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarına gelince; Davacı vekili, davalı iş sahibi ile G. I. ... Topçu Alay Komutanlığı Alay Karargah binasının bakım ve onarımı konusunda 11.03.2010 tarihinde sözleşme imzalandığını, sözleşmede belirtilen işlerin dışında da işler yaptığını, yapmış olduğu bu işleri Islahiye Sulh Hukuk

Mahkemesi'nin 2010/14 değişik İş sayılı dosyası ile tespit ettirdiğini iddia ederek, sözleşme dışı yapmış olduğu işler nedeniyle şimdilik 10.000,00 TL'nin tahsilini istemiş, yargılama sırasında 10.12.2012 günlü ıslah dilekçesiyle istemini ıslah ederek 41.974,50 TL'ye çıkarmıştır. Mahkemece, alınan bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kabulüne karar verilmiştir. Taraflar arasında ... Topçu Alay Komutanlığı Alay Karargah binasının bakım ve onarımı konusunda 11.03.2010 günlü sözleşme imzalanmış olup, sözleşmenin "Sözleşme Ekleri" başlıklı 8. maddesinde, "sözleşme, ekindeki **ihale** dökümanı ve diğer belgelerle bir bütündür. İdareyi ve yükleniciyi bağlar" hükmüne yer verilmiş, "**İhale** Dökümanını Oluşturan Belgeler" başlıklı 8.2 maddesinin 8.2.1 bendinde ise, "Yapım İşleri Genel Şartnamesi" gösterilmiştir. Görüldüğü gibi Yapım İşleri Genel Şartnamesi sözleşmenin eki niteliğindedir. Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin yaptırılması koşulları, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 21. maddesinde sayılmıştır. Anılan koşullar şunlardır: a)Yapım sözleşmelerinde, öngörülmeeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması, B)Artışa konu olan işin, sözleşmeye esas projenin içinde kalması, c)İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik ve ekonomik olarak mümkün olmaması, d)İlave işlerin, anahtar teslimi götürü bedel **ihale** edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una; birim fiyat teklif alınarak **ihale** edilen yapım işleri sözleşmelerinde ise %20'sine kadar oran dahilinde kalması. Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının belirlenmesi koşulları da, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22. maddesinde düzenlenmiştir. Bu şartlar da şunlardır: a)Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 12/4. maddesinde belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleşmesi; aa)Sözleşme konusu işlerle ilgili proje-teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olması, bb)İşin niteliğine (Sözleşmede belirtilen)uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya idarenin yetkili olması, cc)Yüklenicinin işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmesi, b)İşin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği yeni iş kalemlerinin veya iş guruplarının, aa)**ihale** dökümanında veya bb)Teklif kapsamında fiyatlarının verilmemiş olması, İlave işlerin ve yeni iş kalemlerinin veya

iş gruplarının bedelleri ise Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22. maddesine göre hesaplanması gerekir. Yüklenici tarafından yapılan işler, ilave işler ya da sözleşmede bulunmayan işlerden değil ise; o işlerin bedelleri, koşulları da gerçekleşmiş ise, sözleşmenin yapıldığı tarihte yürürlükte olan 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun uygulanması gerekiyorsa; bu Kanun'un 410 ve izleyen maddeleri veya 6098 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 526 ve devam eden maddeleri hükümlerine ve "vekâletsiz iş görme" hükümlerine göre; uzman bilirkişi ya da bilirkişi kurulu aracılığıyla inceleme yaptırılarak işlerin yapıldığı zamandaki mahalli serbest piyasa rayiçlerine göre mahkemece belirlenir. Somut olayda ise, yukarda sözü edilen Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 21 ve 22. maddeleri dikkate alınmadan, davacı tarafından yapılan tüm sözleşme dışı işlerin bedeli sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 410 ve devamı maddelerinde düzenlenen "vekaletsiz iş görme" hükümleri uyarınca yapıldığı yıl serbest piyasa rayiç fiyatlarına göre davacı alacağını belirleyen bilirkişi raporunun hükme esas alınması doğru olmamıştır. O halde mahkemece yapılması gereken iş; yukarıda yapılan tüm açıklamalar gözetilerek dava tarihinde yürürlükte bulunan 1086 Sayılı HUMK'nın 284. maddesi ile 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 Sayılı HMK'nın 281/III. maddesi gereğince, gerçeğin ortaya çıkması için öncekiler dışında, konularında uzman yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu ile birlikte mahallinde keşif de yapılarak, sözleşme dışı yapılan ilave ve yeni işlerin bedeli Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 21 ve 22. maddeleri uyarınca sözleşme fiyatları ile, %10'u aşan imalâtın sözleşme ve işin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 410 ve devamı maddeleri gereğince iş sahibi yararına olması koşuluyla yapıldığı yıl mahalli piyasa rayiçleriyle bedelinin denetime elverişli ve gerekçeli olarak bilirkişilere hesaplattırılıp yüklenicinin hakedişinin bulunarak oluşacak sonuca uygun bir karar verilmesinden ibaret olmalıdır. Kararın belirtilen sebeplerle bozulması gerekmiştir. SONUÇ:Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle davalının sair temyiz itirazlarının reddine, 2.bentte yazılı nedenlerle kararın temyiz eden davalı yararına BOZULMASINA, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 20.03.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>